

MATEBOER
Milieutechniek BV

Rapport

Nader ecologisch onderzoek

Veerweg 38 t/m 40 te Kampen

Kampen

Ambachtsstraat 27
8263 AJ Kampen
Postbus 99
8260 AB Kampen
Tel.: 038—331 50 20

Almere

Steurstraat 7
1317 NZ Almere
Tel.: 036—530 24 10

Joure

Madame Curieweg 29
8501 XC Joure
Tel.: 0513—72 68 26

Zwolle

Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle
Tel.: 038—331 50 20

www.mateboer.nl

Rapport

Nader ecologisch onderzoek

Veerweg 38 t/m 40 te Kampen

Opdrachtgever:

Mateboer Projectontwikkeling B.V.
Ambachtsstraat 27
Postbus 99
8263 AJ Kampen

Contactpersoon:

Projectnummer Mateboer:	Projectnummer Mateboer Projectontwikkeling B.V.: -	Datum:	Status:
203983/JJS		10 november 2020	Definitief
Opgesteld door:	Paraaf:	Gecontroleerd door:	Paraaf:

KAMPEN

Ambachtsstraat 27
8263 AJ Kampen
Postbus 99
8260 AB Kampen
Tel.: 038 - 331 50 20

ALMERE

Steurstraat 7
1317 NZ Almere
Tel.: 036 - 530 24 10

JOURE

Madame Curieweg 29
8501 XC Joure
Tel.: 0513 - 72 68 26

ZWOLLE

Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle
Tel.: 038 - 331 50 20

IBAN NL86 RABO 0397 3417 41

BIC RABONL2U
BTW nr. NL801654920B01
KvK nr. 05051184

Milieutechniek BV

INHOUDSOPGAVE

	Pagina:
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding en doel	3
1.2 Verantwoording.....	3
1.3 Opbouw rapport	3
2. GEBIEDSBESCHRIJVING	4
2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie	4
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	8
3. ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	9
3.1 Onderzoeksvraag	9
3.2 Onderzoeksmethodiek.....	9
3.3 Veldwerkmomenten	10
4. SOORTENBESCHERMING	11
4.1 Zorgplicht	11
4.2 Beschermde soorten.....	11
5. ONDERZOEKRESULTATEN.....	13
5.1 Huismus	13
5.2 Huiszwaluw	15
5.3 Gierzwaluw	15
5.4 Gewone dwergvleermuis	17
6. EFFECTENBEOORDELING	19
7. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	20
7.1 Aanleiding en doel	20
7.2 Conclusies en aanbevelingen.....	20

TABELLEN

Tabel 3.1. Uitgevoerde veldwerk met datum, tijden en omstandigheden per soort.	10
Tabel 4.1. Overzichtstabel met verbodsbepalingen op soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming.	12
Tabel 5.1 Waarnemingen van gedrag van huismussen.....	14
Tabel 5.2. Resultaten van de nestcheck op activiteit van de huiszwaluwen.	15
Tabel 5.3. Waarnemingen van nestlocaties van gierzwaluwen tijdens de veldbezoeken.	15
Tabel 7.1. Overzichtstabel met de toetsing en advies van aanwezige soorten op de werkzaamheden.....	21

BIJLAGEN

- Bijlage 1: De ligging van de onderzoekslocatie
Bijlage 2: Geraadpleegde bronnen
Bijlage 3: Soortenbeschrijving

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Mateboer Milieutechniek B.V. heeft van Mateboer Projectontwikkeling B.V. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een nader ecologisch onderzoek naar aanleiding van de uitgevoerde ecologische quickscan (kenmerk: 203859/JJS, d.d. 11 mei 2020) ter plaatse van de Veerweg 38 t/m 40 te Kampen.

Het nader onderzoek is uitgevoerd in het kader van herontwikkeling van veerweg 38 t/m 40 te Kampen. Het nader onderzoek heeft als doel de verwachte diersoorten uit de quickscan vast te stellen. Deze diersoorten worden getoetst aan de invloed die zij kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Op basis van de effecten van de werkzaamheden wordt bepaald welke maatregelen of vervolgstappen van toepassing zijn. Naast het adviseren over maatregelen wordt er vastgesteld of een ontheffingsaanvraag op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

1.2 Verantwoording

Dit rapport is uitsluitend samengesteld voor het gebruik door de opdrachtgever. De conclusies in dit rapport zijn alleen geldig binnen de context waarbinnen het onderzoek is uitgevoerd en het rapport is opgesteld. Het rapport is alleen geldig in originele en volledige vorm. Ieder ander dan de opdrachtgever, die het rapport gebruikt zonder specifieke referentie en schriftelijke toestemming van Mateboer Milieutechniek B.V. (MMT), doet dit op eigen risico.

Het onderzoek is zorgvuldig uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijn de regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een beoordeling van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie betreffende de verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de Nationale Databank Flora en Fauna en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Mateboer Milieutechniek accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Mateboer Milieutechniek uitgevoerde onderzoek neemt. In het algemeen kan gesteld worden dat een nader onderzoek geldig is voor een periode tot 5 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, of de inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 5 jaar wordt aanbevolen de resultaten van het nader onderzoek opnieuw te toetsen.

1.3 Opbouw rapport

In het rapport wordt verslag gedaan van het uitgevoerde ecologische onderzoek en komen de volgende aspecten aan de orde:

- Beschrijving onderzoekslocatie en voorgenomen werkzaamheden (hoofdstuk 2)
- Onderzoeksvraag en methode (hoofdstuk 3)
- Soortenbescherming (hoofdstuk 4)
- Onderzoeksresultaten (hoofdstuk 5)
- Effectenbeoordeling (hoofdstuk 6)
- Samenvatting, conclusie en aanbevelingen (hoofdstuk 7)

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie

In bijlage 1 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de stad Kampen weergegeven. Momenteel wordt het pand gebruikt als woonruimte. Voorheen wat het meest westelijke deel vermoedelijk een smederij. Aan de oostzijde van het pand is jachthaven 'Nieuwe Buitenhaven' gelegen. Aan die oostzijde is vegetatie in de vorm van bermen met gras en diverse grotere bomensoorten aanwezig. Direct aan de zuidzijde van het perceel is een afgesloten tuin aanwezig die met vele struiken is overwoekerd. Aangrenzend aan de tuin liggen ten zuiden van het onderzoeksgebied de woningen van veerweg 22 t/m 25. Deze woningen zijn vergelijkbaar in bouw en stijl maar zijn beter onderhouden. Ten westen van de locatie is een appartementencomplex met een openbare groenstrook van kort gras, een speeltuin en een paar kleine bomen aanwezig. Ten noorden is een parkeerplaats met parkeergelegenheid voor circa 10 auto's en openbaar groen in de vorm van kort gemaaid gras. In figuur 2.1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1. In het groen is de kadastrale grens van de onderzoekslocatie weergegeven.

Onderstaand zijn de foto's van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.2. Voorzijde van de woningen met aan de linker kant een schutting. Achter de schutting woekerende beplanting.

Figuur 2.3 Boven: achterzijde van de woningen. Onder: foto van de locatie met huiszwaluwnesten.

Figuur 2.4 Achterste deel van de woningen (oude smederij) van buiten en van binnen.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

In het kader van de herontwikkeling worden de woningen ter plaatse aan de Veerweg 38 t/m 40 gesloopt. Vervolgens zal na de sloop een herontwikkeling plaatsvinden waarbij verwacht wordt 10 appartementen te realiseren. Daarnaast worden alle struiken, bomen en vegetatie binnen de kadastrale grens verwijderd. De werkzaamheden zullen invloed hebben op de struiken en bomen gelegen aan de zuidzijde en mogelijk 2 bomen aan de noordzijde. Verdere houtopstand of openbaar groen zal niet verwijderd worden.

3. ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

3.1 Onderzoeksvraag

Tijdens dit onderzoek wordt getracht een duidelijk beeld van de aanwezige beschermde soorten te verkrijgen. Hierbij wordt gelet op het aantal, de functionaliteit van het onderzoeksgebied en de functionaliteit van de omgeving.

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van meerdere veldbezoeken en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikte habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, op of rondom de onderzoekslocatie. Geraadpleegde bronnen zijn te vinden in bijlage 2. In bijlage 3 is de ecologie van de onderzochte soorten beschreven.

Het veldbezoek is op verschillende dagen uitgevoerd. In hoofdstuk 3.3 is weergegeven per soort welke dagen en welk moment van de dag veldwerk is verricht. Tijdens deze veldbezoeken is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid, aantallen en exacte plaatsen van nest- of verblijfplaatsen van de huismus, gewone dwergvleermuis, huiszwaluw en gierzwaluw. Tevens zijn voor deze soorten de omgevingselementen en de functie van deze elementen vastgesteld.

De resultaten van dit onderzoek zullen een duidelijk beeld moeten geven van de aanwezige populaties van beschermde soorten en het gebruik van de onderzoekslocatie en de directe omgeving. Dit onderzoek is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft een volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn tijdens het onderzoek inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Op basis van deze gegevens kan geconcludeerd worden of er negatieve effecten op de beschermde soorten zullen zijn door de voorgenomen werkzaamheden. Mocht dit het geval zijn dan wordt er advies gegeven over de maatregelen die getroffen moeten worden.

3.2 Onderzoeksmethodiek

Tijdens de inventarisatie van de huismus is het soorteninventarisatieprotocol van het Netwerk groene bureaus gebruikt (Netwerk Groene Bureaus, 2017).

Tijdens de inventarisatie van de gierzwaluw is het soorteninventarisatieprotocol van het Netwerk groene bureaus gebruikt (Netwerk Groene Bureaus, 2017).

Tijdens de inventarisatie van de huiszwaluw is het soorteninventarisatieprotocol in bijlage 5 van de Handleiding Broedvogel Monitoring Project 2004 van SOVON gebruikt (Vergeer, Dijk, Boele, Hustings, & van Bruggen, 2016).

Tijdens de inventarisatie van de ruige- en gewone dwergvleermuis is het vleermuisprotocol van de zoogdierenvereniging in samenwerking met het netwerk groene bureaus gebruikt (Zoogdierveniging, 2017). Voor het inventariseren van de vleermuizen is gebruik gemaakt van de batdetector Echo Meter Touch 2 pro van Wildlife Acoustics, Inc.

3.3 Veldwerkmomenten

In tabel 3.1 worden de veldwerk momenten met de omstandigheden per soort weergegeven.

Tabel 3.1. Uitgevoerde veldwerk met datum, tijden en omstandigheden per soort.

Datum	Start/einde	Soort/periode	Zon op/onder	Wind	Temp	Neerslag	Bewolking	opmerking
27-05-2020	19:30 - 21:15	Huismus	n.v.t	2 bft	17 gr. C	Droog	Licht bewolkt	-
12-06-2020	05:00 - 07:15	Huismus	n.v.t	1 bft	16 gr. C	Droog	Volledig Bewolkt	-

2-06-2020	19:45 - 21:45	Gierzwaluw	21:52	1 bft	24 gr. C	Droog	Volledig Bewolkt	Combinatie met vleermuis
15-06-2020	19:45 - 21:45	Gierzwaluw	22:02	1 bft	22 gr. C	Droog	Bijna geheel bewolkt	Combinatie met vleermuis
1-07-2020	20:00 - 22:05	Gierzwaluw	22:01	1 - 2 bft	19 gr. C	Droog	Bijna geheel bewolkt	-

3-07-2020	12:30 - 13:30	Huiszwaluw	n.v.t.	1 - 2 bft	18 gr. C	Droog	Half bewolkt	-
-----------	---------------	------------	--------	-----------	----------	-------	--------------	---

2-06-2020	21:50 - 23:50	Vleermuis / zomer- en kraamperiode	21:52	1 bft	19 gr. C	Droog	Volledig Bewolkt	1e waarneming 22:10
15-06-2020	21:45 - 00:00	Vleermuis / zomer- en kraamperiode	22:02	1 bft	20 gr. C	Droog	Volledig Bewolkt	1e waarneming 22:29
6-07-2020	03:00 - 05:30	Vleermuis / zomer- en kraamperiode	04:15	2 bft	12 gr. C	Droog	Half bewolkt	-
18-08-2020	01:15 - 02:15	Vleermuis / zwermgedrag	n.v.t.	0 bft	18 gr. C	Droog	Helder	Geen zwermactiviteit, wel paargedrag
25-08-2020	04:15 - 06:30	Vleermuis / paarperiode	06:30	1 bft	13 gr. C	Droog	Licht bewolkt	Territorium en balts van gewone en ruige dwergvleermuis
05-09-2020	00:00 - 02:00	Vleermuis / zwermgedrag	n.v.t.	2 bft	16 gr. C	Sporadisch zeer lichte neerslag	Bewolkt	Geen zwermactiviteit, wel paargedrag
21-09-2020	20:30 - 22:30	Vleermuis / paarperiode	19:39	0 bft	18 gr. C	Droog	Helder	-
22-09-2020	00:00 - 02:00	Vleermuis / zwermgedrag	00:00 - 02:00	0 bft	15 gr. C	Droog	Helder	-

4. SOORTENBESCHERMING

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Uit de ecologische quickscan (kenmerk: 203859/JJS, d.d. 11 mei 2020) blijkt dat er geen sprake is van bedreigingen voor beschermde gebieden of houtopstanden. Hieronder wordt de wetgeving betreft soortenbescherming verder beschreven.

4.1 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

4.2 Beschermde soorten

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag ontstaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'. De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 4.1. Overzichtstabel met verbodsbepalingen op soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming.

Vogelrichtlijn (§ 3.1 Wn)	Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wn)	Overige soorten (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten worden strikt beschermd door de Wet natuurbescherming en ook de vaste verblijfplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Hierdoor is er, bij ruimtelijke ingrepen, een ontheffing nodig in het kader van de Wet natuurbescherming wanneer vaste verblijfplaatsen aangetast, vernield en/of verstoord zullen worden of wanneer individuen van de soorten verwond of gedood zullen worden. Het is daarom noodzakelijk om middels aanvullend onderzoek de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen vast te stellen dan wel uit te kunnen sluiten.

Broedvogels

Broedvogels en hun nesten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming onder de vogelrichtlijn. Met het verwijderen van beplanting buiten het broedseizoen worden geen verbodsbepalingen overtreden. Echter heeft de provincie Overijssel broedvogelsoorten aangewezen die een jaarrond beschermd nest kennen. Deze soorten zijn beschreven in de beleidsregel Natuur Overijssel 2017 (kenmerk: 2019/0153354). De huiszwaluw, gierzwaluw en huismus vallen onder de categorie 2. Broedvogels onder de categorie 2 zijn koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden. Deze broedvogels zijn honkvast en afhankelijk van de bebouwing of het biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens de veldbezoeken is er nest-indicerend gedrag waargenomen (tabel 5.1). Er zijn zes maal huismussen waargenomen die voedsel dragen en via de goot onder de eerste rij dakpannen verdwenen ter plaatse van de gehele gevel aan de voorzijde van Veerweg 39 en 40. Deze nesten zullen naar hoge waarschijnlijkheid onder de eerste drie rijen van onderaf geteld aanwezig zijn. Daarnaast zijn er verschillende waarnemingen die de aanwezigheid van nesten indiceert. Hieronder vallen de uitstekende takjes onder de dakpannen en drie waargenomen huismussen die uitvliegen met een poepzakje. Totaal zijn er tegelijk 6 mannetjes tegelijk op of nabij de goot van nummers 39 en 40 waargenomen.

Directe omgeving

De naastgelegen woningen ter hoogte van Veerweg 20 tot en met 25 zijn geschikt bevonden voor de huismus. Deze woningen zijn op korte afstand van de woningen 38 tot en met 40 gelegen. Ter plaatse van de nummers 20 tot en met 25 zijn verschillende waarnemingen gedaan die op de aanwezigheid van nesten indiceert. Hieronder vallen 2 invliegende huismussen met voedsel in hun bek en 3 roepende mannetjes. Totaal zijn er 7 mannetjes tegelijk waargenomen op de goot, het dak of het dakkapel ter hoogte van nummers 20 tot en met 25.

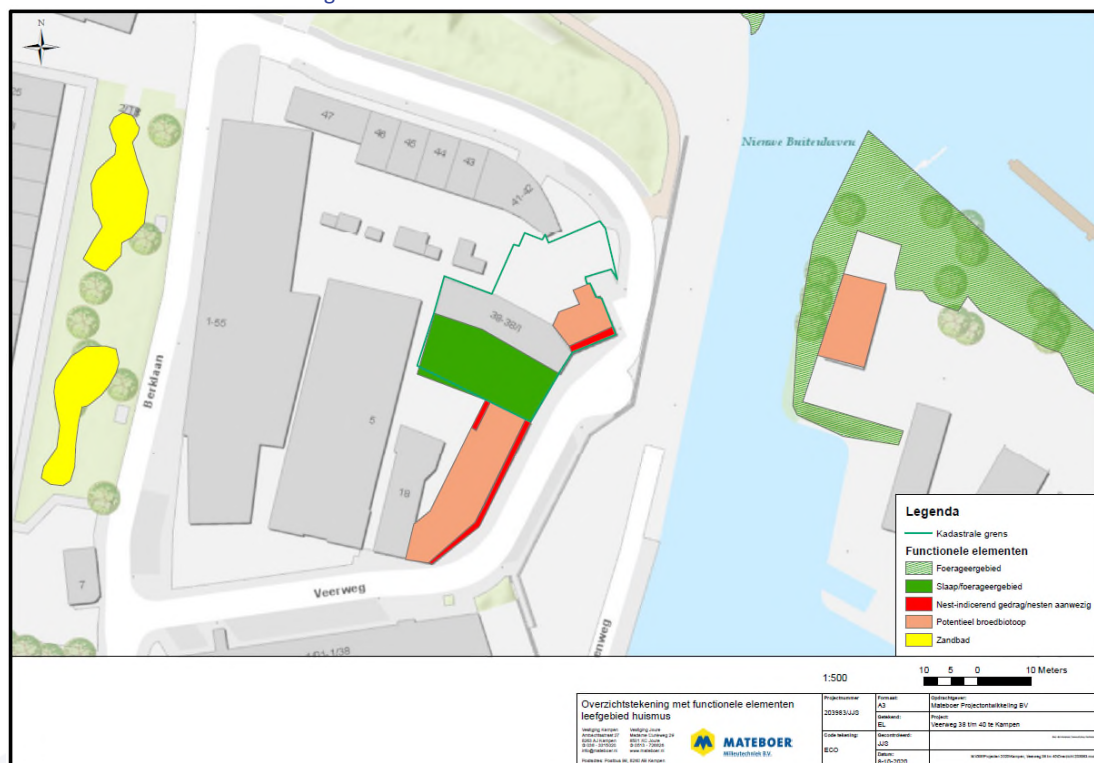
Tijdens het veldbezoek is het gebruik van verschillende elementen waargenomen. Deze elementen zijn overzichtelijk gemaakt in een kaart in figuur 2. Zo is er tussen Veerweg 25 en 38 een open ruimte dat een extensief beheer heeft gekend. Ter plaatse van struiken is veel interactie tussen de mussen, wordt veel gefoerageerd en het fungeert als slaap-/rustplaats. De afmetingen van dit perceel zijn circa 23 meter lang en 9 meter breed en kent een oppervlakte van circa 207 m².

Ook de grote bomen en struiken van de naastgelegen haven worden gebruikt als foerageergebied. Deze bomen en struiken zijn aanwezig rondom het maritiem museum van stichting Kamper kogge.

Aan de westzijde van het onderzoeksgebied zijn ter hoogte van de gehele Berklaan een aantal speeltuin toestellen aanwezig. Deze zijn omringd door los zand wat dient als stofbad voor de nabije kolonie huismussen.

Figuur 5.1. functionele elementen van huismussen.

Tabel 5.1 Waarnemingen van gedrag van huismussen.

Datum	Waargenomen gedrag	Aantal keer waargenomen	Waar	Indicatie van nest(en)
27 mei	Voedsel in bek naar goot brengen en in goot verdwijnen	5	Goot voorzijde van Veerweg 39 en 40	Nest-indicerend gedrag
27 mei	Roep van een man	5		Potentieel broedbiotoop
27 mei	Paargedrag op gootrand	4		Nest-indicerend gedrag
27 mei	Takjes van nest steken onder dakpannen vandaan	4		Nest
27 mei	invlieger	1		Nest
12 juni	Paargedrag op gootrand	1		Nest-indicerend gedrag
12 juni	Roep van een man	4	Goot voorzijde van Veerweg 20 tot en met 25	Nest-indicerend gedrag
12 juni	Mannetjes op rand van goot	6		Potentieel broedbiotoop
12 juni	Roep van een man	3		Nest-indicerend gedrag
12 juni	Voedsel in bek naar goot brengen en in goot verdwijnen	2		Nest-indicerend gedrag
12 juni	Met poepzakje in bek wegvliegen	3		Nest-indicerend gedrag
12 juni	Mannetjes op rand van goot	7		Potentieel broedbiotoop

5.2 Huiszwaluw

Tijdens dit onderzoek zijn meerdere in- en uitvliegende huiszwaluwen waargenomen. Deze in en uitvliegende huiszwaluwen waren in de nabije omgeving (<300 m) van de onderzoekslocatie aan het foerageren. Er zijn negen actieve nesten waargenomen (Tabel 5.2). Een overzichtskaart met de exacte locaties wordt weergegeven in figuur 3.

Tabel 5.2. Resultaten van de nestcheck op activiteit van de huiszwaluwen.

Datum	Aantal nesten bezet	Waar	Waargenomen gedrag
3 juli 2020	9 nesten bezet	Achterzijde van Veerweg 38/40 aan boei van de goot	In- en uitvliegen nesten en met kopje naar buiten steken.

5.3 Gierzwaluw

Tijdens de veldbezoeken zijn er ter plaatse van de onderzoekslocatie drie nesten en één locatie met nest-indicerend gedrag waargenomen. De nestlocaties zijn terug te vinden in figuur 3.

Directe omgeving

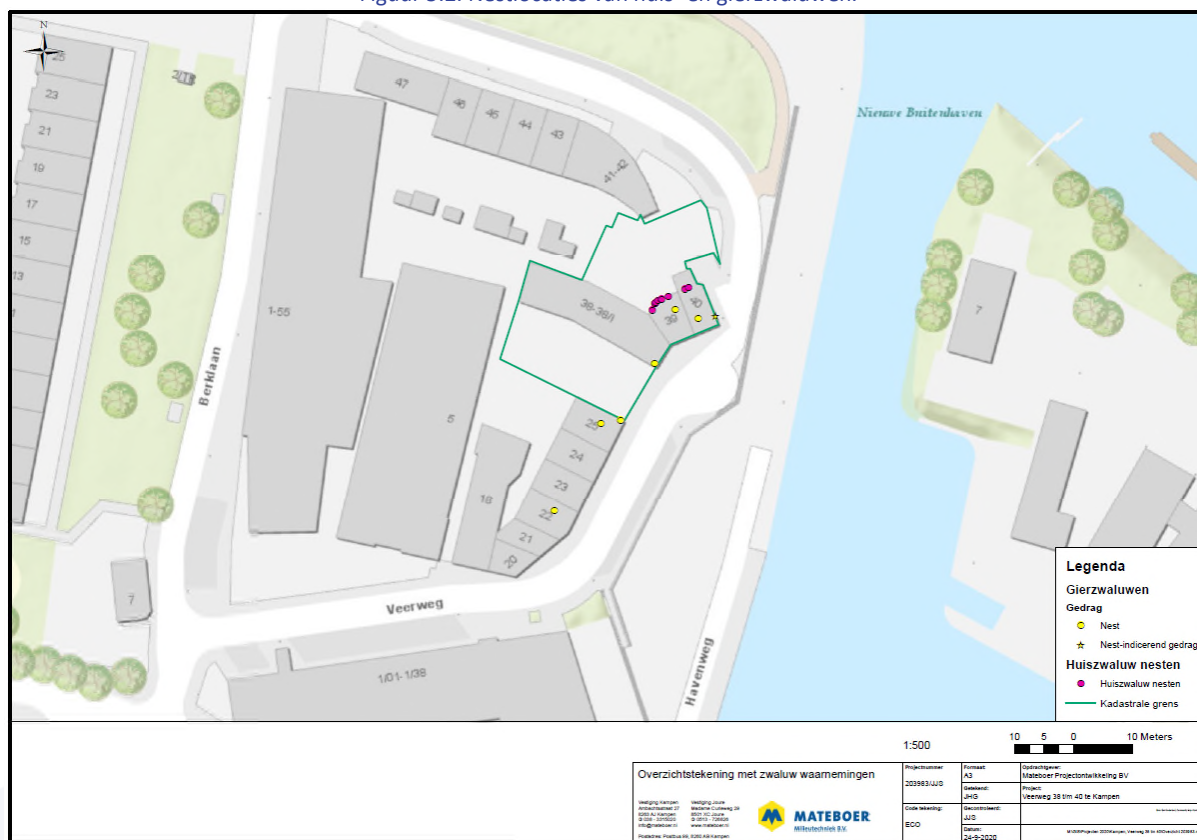
In de directe nabijheid is de indruk dat er geschikt leefgebied aanwezig is omdat er circa 20 individuen gezamenlijk foerageerden en langs daken gierden. De woningen aan de Veerweg (nummer 20 tot en met 25) bleken geschikt te zijn en op sommige locaties dienst te doen als broedbiotoop. In tabel 5.3 worden kort de waarnemingen van nestlocaties beschreven.

Tabel 5.3. Waarnemingen van nestlocaties van gierzwaluwen tijdens de veldbezoeken.

Datum	Soort waarneming	Waar	Functie/Gedrag
2 juni	Zichtwaarneming (uitvlieger)	Links bovenin dakkapel van Veerweg 40	Nest
15 juni	Zichtwaarneming (uitvlieger)		
1 juli	Zichtwaarneming (invlieger en uitvlieger)		
2 juni	Zicht en hoor waarneming (Veel gierend langs vliegen)	Onderste hoekpan links aan de voorzijde van Veerweg 38	Nest-indicerend gedrag
15 juni	Zichtwaarneming (uitvlieger)		Nest
1 juli	Hoor waarneming (roepend uit nest)		Nest
2 juni	Hoor waarneming (roepend uit nest)	Rechts bovenin dakkapel Veerweg 25	Nest
15 juni	Zichtwaarneming (invlieger)		
2 juni	Zichtwaarneming (invlieger en uitvlieger)	Uiterste hoekpan rechts, derde van onderaf aan de Veerweg 25	Nest
15 juni			
1 juli			
15 juni	Zicht en hoor waarneming (Veel gierend langs vliegen & proberen te landen)	Tweede dakpan van onder, uiterst rechts van Veerweg 40.	Nest-indicerend gedrag
15 juni	Zichtwaarneming (invlieger)	Rechts bovenin dakkapel Veerweg 22	Nest
15 juni	Zichtwaarneming (invlieger)	Links bovenin dakkapel aan de achterzijde van Veerweg 39	Nest

Figuur 5.2. Nestlocaties van huis- en gierzwaluwen.

5.4 Gewone dwergvleermuis

Voorjaar (foerageerplaatsen, kraam- en zomerverblijven, vliegroutes)

Tijdens de eerste inventarisatie zijn er aan de achterzijde van Veerweg 38/40 twee gewone dwergvleermuizen geteld. Deze gewone dwergvleermuizen waren in deze periode meermaals vroeg na zonsondergang actief aan het foerageren en vertrokken na circa 30 minuten. Tijdens de tweede inventarisatie is een gewone dwergvleermuis waargenomen die via de achterzijde van Veerweg 41/47 de achterzijde van huisnummers 38/40 bereikte waarna het ging foerageren. In deze periode zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen.

Naast gewone dwergvleermuizen zijn er ook 3 maal overvliegende rosse vleermuizen waargenomen. door gebrek aan zichtwaarnemingen is de vliegroute onbekend.

Nazomer (Overwinteringsplaats)

Gedurende middernacht zijn er in de nazomer geen zwermende vleermuizen in het onderzoeksgebied of de directe omgeving waargenomen. Gedurende middernacht zijn alleen foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Begin herfst (foerageerplaatsen, balts- en paarverblijven)

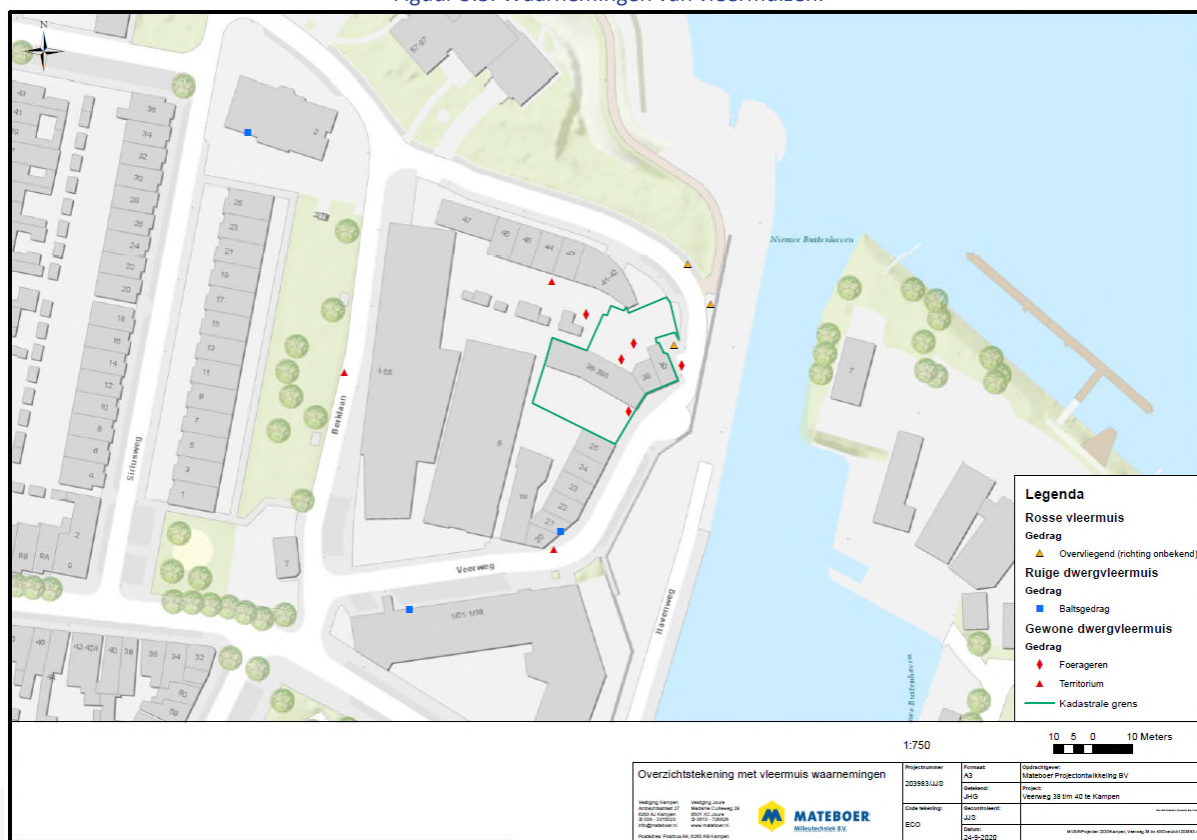
Er is meermaals een gewone dwergvleermuis waargenomen aan de voor en achterzijde van het pand Veerweg 38/47 die territoriaal gedrag vertoonde. Daarnaast is er een gewone dwergvleermuis territorium waargenomen aan de voorzijde tussen de Veerweg 5-25. Tot slot is er een territorium van een gewone dwergvleermuis waargenomen aan de voorzijde van de Berklaan 1-55.

Tevens zijn er in de omgeving ruige dwergvleermuizen baltsend waargenomen. De ruige dwergvleermuizen zijn waargenomen aan de Veerweg 21 en 5, en aan de achterzijde van het zorgpand de Havenoord.

De waarnemingen van de vleermuizen zijn weergegeven in figuur 5.3.

Figuur 5.3. Waarnemingen van vleermuizen.

6. EFFECTENBEOORDELING

In dit hoofdstuk wordt beoordeeld of de voorgenomen ingrepen negatieve effecten kunnen hebben op de vastgestelde beschermde soorten. Deze ingrepen zijn:

- De sloop van Veerweg 38 t/m 40;
- De verwijdering van de extensief beheerde struiken tussen Veerweg 25 en 38;
- De herontwikkeling naar 10 appartementen.

Huismus

De sloop van Veerweg 38 tot en met 40 heeft negatief effect op meerdere nestplaatsen. Als gevolg van de sloop zullen de 6 nestplaatsen verwijderd worden. Daarnaast worden de aanwezige struiken verwijderd. De struiken worden gebruikt door de huismussen van veerweg 38/40 (6 paar) en veerweg 20/25 (7 paar). Aan de overzijde van de buitenhaven is nog een foerageergebied. Echter is niet vastgesteld of dit gebied ook de functie als rust-/slaapplaats heeft. De beplanting aan de overzijde van de buitenhaven zorgt voor het behoud van het habitat.

Gierzwaluw

De sloop van de Veerweg 38 tot en met 40 heeft een negatief effect op de drie nestplaatsen die aangetoond zijn. Tijdens de sloop zullen deze nestplaatsen verwijderd worden. Overigens zijn er meerdere nestlocaties en gierende gierzwaluwen in de directe omgeving waargenomen. Dit geeft het vermoeden dat er meer mogelijke nestmogelijkheden in de directe omgeving aanwezig zijn.

Huiszwaluw

De sloop van de Veerweg 38 tot en met 40 heeft een negatief effect op de negen actieve nesten die aanwezig zijn aan de achterzijde van de woningen. Door de sloop van het gebouw zullen de nesten verwijderd worden. Hierdoor verliest het gebied zijn functionaliteit als broedbiotoop.

Gewone dwergvleermuis

Er zijn geen verblijfplaatsen waargenomen. Hierop heeft de herontwikkeling geen effect. Het foeragerende gedrag aan de achterzijde van het pand is kortstondig en niet een essentieel foerageergebied. Wanneer de beplanting rondom Veerweg 38/40 wordt verwijderd verdwijnen ook veel insecten die van de beplanting leven. Hierdoor wordt het voor de gewone dwergvleermuis minder gunstig om te foerageren rondom veerweg 38/40. Het gebied is geen essentieel foerageergebied en kent geen essentiële vliegroute. Verdere effecten door verstoring zijn niet van toepassing.

7. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

7.1 Aanleiding en doel

Mateboer Milieutechniek B.V. heeft van Mateboer Projectontwikkeling B.V. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een nader ecologisch onderzoek naar aanleiding van de uitgevoerde ecologische quickscan (kenmerk: 203859/JJS, d.d. 11 mei 2020) ter plaatse van de Veerweg 38 t/m 40 te Kampen.

Het nader onderzoek is uitgevoerd in het kader van herontwikkeling van Veerweg 38 t/m 40 te Kampen. Het nader onderzoek heeft als doel de verwachte diersoorten uit de quickscan vast te stellen. Deze diersoorten worden getoetst aan de invloed die zij kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Op basis van de effecten van de werkzaamheden wordt bepaald of en welke mitigerende of compenserende maatregelen van toepassing zijn. Naast het adviseren over maatregelen wordt er vastgesteld of een ontheffingsaanvraag op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

7.2 Conclusies en aanbevelingen

De interpretatie van de Wet natuurbescherming per waargenomen soort wordt hieronder behandeld. In tabel 7.1 wordt per soort weergegeven welke maatregelen of vervolgstappen noodzakelijk zijn in het kader van de Wet natuurbescherming.

Huismus

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden verdwijnen 6 verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten (categorie 2). Bij deze overtreding moet een ontheffing worden aangevraagd bij de provincie Overijssel. De struiken dienen buiten het broedseizoen van huismussen (broedseizoen: maart – augustus) verwijderd te worden.

Gierzwaluw

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden verdwijnen 3 nesten van jaarrond beschermde broedvogelsoorten (categorie 2). Bij deze overtreding moet een ontheffing worden aangevraagd bij de provincie Overijssel.

Huiszwaluw

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden verdwijnen 9 nesten van jaarrond beschermde broedvogelsoorten (categorie 2). Bij deze overtreding moet een ontheffing worden aangevraagd bij de provincie Overijssel.

Gewone dwergvleermuis

Er zijn geen verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden of vliegroutes vastgesteld. Er is geen sprake van een overschrijding op de Wet natuurbescherming en er is geen ontheffingsaanvraag nodig.

Tabel 7.1. Overzichtstabel met de toetsing en advies van aanwezige soorten op de werkzaamheden.

Soortgroep	Gebiedsfunctie	Ingreep verstorend	Overtreding Wet natuurbescherming	Ontheffing	Vervolgstappen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Verblijfplaatsen niet aanwezig in het plangebied.
Broedvogels (algemeen)	Verblijfplaatsen	Mogelijk	Nee*	Nee	Mits het verwijderen van beplanting buiten het broedseizoen (maart t/m augustus) uitvoeren.
Broedvogels (jaarrond beschermde soorten)	Verblijfplaatsen	Ja	Ja	Ja	Activiteitenplan opstellen t.b.v. ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming.

*Mits voldaan wordt aan de, in de tabel benoemde, vervolgstappen.

Aanbevolen wordt een activiteitenplan op te stellen ten behoeve van de ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming.

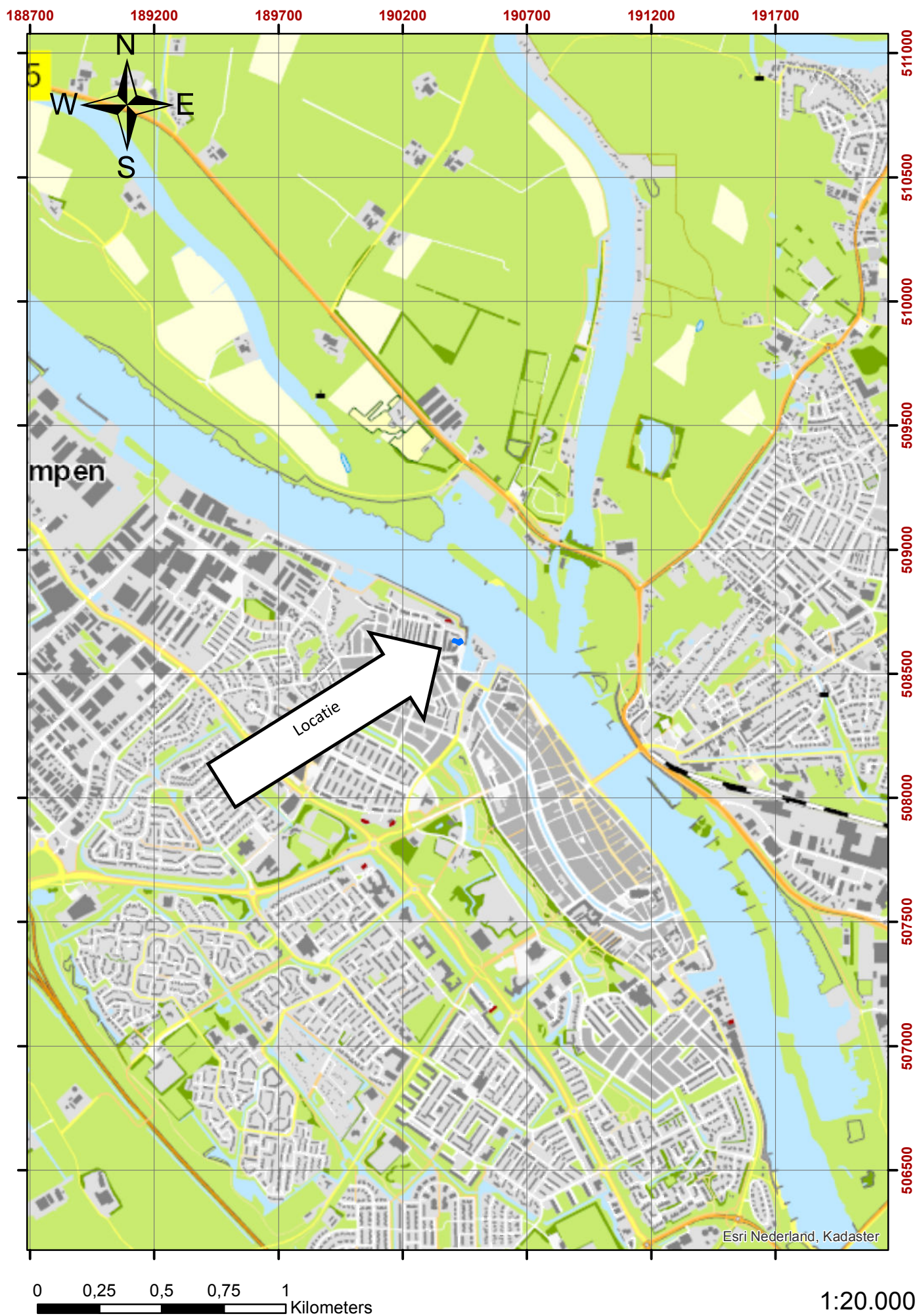

Bijlage 1: De ligging van de onderzoekslocatie

Bijlage 1. Regionale situatie met aanduiding onderzoekslocatie
Veerweg 38 t/m 40 te Kampen

Projectnummer: 203859/JJS

Bijlage 2: Geraadpleegde bronnen

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gierzwaluw (Apus apus)*. Utrecht: BIJ 12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Huismus (Passer domesticus)*. Utrecht: BIJ12.

Netwerk Groene Bureaus. (2017). *Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Werkgroep 'Standaarden en protocollen'. Netwerk Groene Bureaus. Opgehaald van www.netwerkgroenebureaus.nl

Provincie Overijssel. (2019). *Beleidsregel Natuur 2017*. Zwolle.

Sovon. (z.d.). *Gierzwaluw*. Opgeroepen op juni 29, 2020, van Sovon: <https://www.sovon.nl/nl/soort/7950>

Sovon. (z.d.). *Huisemus*. Opgeroepen op juni 29, 2020, van Sovon: <https://www.sovon.nl/nl/soort/15910>

Sovon. (z.d.). *Huiszwaluw*. Opgeroepen op Juni 30, 2020, van Sovon: <https://www.sovon.nl/nl/soort/10010>

Handleiding Sovon

broedvogelonderzoek. Sovon Vogelonderzoek Nederland en Centraal bureau voor de Statistiek, Nijmegen.

Vogelbescherming Nederland. (z.d.). *De gierzwaluw (A. apus)*. Opgeroepen op juni 30, 2020, van Vogelbescherming Nederland: <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/gierzwaluw>

Vogelbescherming Nederland. (z.d.). *De huisemus (P. domesticus)*. Opgeroepen op juni 30, 2020, van Vogelbescherming Nederland: <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huisemus>

Vogelbescherming Nederland. (z.d.). *De huiszwaluw (D. urbicum)*. Opgeroepen op juni 29, 2020, van Vogelbescherming Nederland: <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huiszwaluw>

Zoogdiervereniging. (2017). *Vleermuisprotocol*. Vleermuisvakberaad Netwerk Groende Bureaus. Nijmegen: Zoogdierenvereniging.

Zoogdiervereniging. (z.d.). *Gewone dwergvleermuis*. Opgeroepen op juni 29, 2020, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/gewone-dwergvleermuis>

Bijlage 3: Soortenbeschrijving

In dit hoofdstuk worden de soorten uit de quickscan beschreven op de ecologie, bescherming en habitat.

Huismus

De Huismus (*P. domesticus*) is, zoals zijn naam doet vermoeden, sterk aan mensen verbonden. De nestplaats is over het algemeen in of rondom bebouwing te vinden. Met name onder daken die veel kieren hebben zijn de huismussen in hele kolonies te vinden. De huismus heeft per broedseizoen (maart – augustus) twee tot drie legsels met 4 tot 6 eieren. De nesten worden voornamelijk onder de dakpannen gemaakt (Sovon, z.d.). Het gevarieerde dieet van de huismus bestaat onder andere uit zaden van grassen en onkruiden en wordt voornamelijk aangevuld met insecten en hun larven, bessen en bloemknoppen. Tijdens het broedseizoen wordt voornamelijk insecten(larven) gegeten. Dit is een eiwitrijk dieet die de ouders deels afgeven aan hun jongen (Vogelbescherming Nederland, z.d.). Naarmate de jongen groeien verandert het dieet naar plantaardig voedsel. De huismus huisvest zich in rommelige gebieden nabij en in steden en/of dorpen. Voorbeelden zijn tuinen en openbaar groen met hoge stuiken, kinderboerderijen, maneges of andere vormen van bebouwing met rondom veel struweel.

De habitat van een huismus moet voldoen aan een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (beschutting bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel voor volwassenen en jongen, beschutting (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), stofbaden (openliggend zand) en drinkwater. De huismus heeft twee typen verblijfplaatsen die een andere functie hebben, de nesten als voortplantingsplaats en altijdgroene struiken en klimplanten als rustplaats in de winter (BIJ 12, 2017).

Huiszwaluw

De huiszwaluw (*D. Urbucim*) is een zwaluw die zich voornamelijk vestigt aan bebouwing. Dit kunnen onder andere woningen en torens zijn. De huiszwaluw maakt zijn nesten met de lokale grondsoort (klei, veen of zand) en plakt dit samen met zijn speeksel tegen de goedgekeurde bebouwing aan. Deze nesten zijn vaak in groepen waar te nemen omdat deze soort een koloniebroeder is. Daarnaast is de soort een echte insecteneter. Deze zijn vaak talrijk in waterrijke gebieden waardoor de huiszwaluw ook het meest te vinden is wanneer er rivieren, plassen en meren in de omgeving aanwezig zijn. De soort kent net als andere zwaluwsoorten een migratie (Sovon, z.d.).

De huiszwaluw overwintert ten zuiden van de Sahel in Afrika en keert begin april terug naar Nederland. Een enkeling is al in maart waar te nemen in Nederland. De grote piek is in mei en loopt door tot in juni. Eenmaal in Nederland is de soort druk bezig met het nest van vorig jaar te versterken mits die aanwezig is. Zo niet dan moet een nest gebouwd worden. Wanneer het nest geschikt is bevonden legt de huiszwaluw 1 á 2 legsels van 4 tot 5 eieren per jaar. Na gemiddeld 23 tot 30 dagen vliegen de jongen uit. In augustus begint de trek richting het zuiden weer (Vogelbescherming Nederland, z.d.).

Gierzwaluw

De gierzwaluw (*A. apus*) is net als de meeste zwaluwsoorten een trekvogel. Tijdens de broedtijd (april-augustus) zijn de gierzwaluwen onder andere in Nederland aanwezig. In deze broedtijd heeft een koppel één legsel met 2-3 eieren. Wanneer er voldoende nestmogelijkheid aanwezig is zijn het ook koloniebroeders. De nesten van de gierzwaluw zijn met name onder dakpannen, gaten in de

De gierzwaluw trekt weg naar Mali en Congo waar het overwintert. Tijdens deze overwintering zetten zij geen voet aan de grond en blijven vliegen tot zij weer bij hun nest kunnen landen in Nederland (Vogelbescherming Nederland, z.d.).

De gewone dwergvleermuisen jagen in gesloten tot halfopen landschap. Doordat ze relatief wendbaar en snel zijn bestaat hun jachtgedrag vaak uit een vlucht met veel bochten en lussen. Er wordt met name gejaagd op muggen, dansmuggen, motten, haften en nachtvlinders. Meestal vliegen zij op een hoogte van 1 tot 8 meter boven de vegetatie. Na het uitvliegen van de gewone dwergvleermuisen rond zonsondergang, jagen ze vaak eerst een tijdje boven nabijgelegen vegetatie. Na ongeveer 30 minuten tot 90 minuten vertrekken zij naar betere of grotere jachtgebieden zoals parken, lang kanalen, vaarten, open bosplekken en bosranden. Deze zijn vaak binnen een straal van 2–5 km van de verblijfplaats vandaan. Om zich te kunnen oriënteren gebruiken vleermuisen echolocatie. Hiermee zenden zij een signaal uit dat terugkaatst. Om zich te kunnen verplaatsen en ook weer terug te kunnen keren gebruiken zij voornamelijk lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen of rijtjeswoningen. Dit zijn essentiële vliegroutes die van groot belang zijn voor de geschiktheid van de habitat. De gewone dwergvleermuis kent voornamelijk drie periodes door het jaar heen. De zomer- of kraamperiode, de paarperiode en de winterperiode. Tijdens deze verschillende periodes hebben zij ook verschillende verblijfplaatsen waarbij soms mannetjes andere verblijven hebben dan vrouwtjes. Daarnaast hebben de vleermuisen waaronder de gewone dwergvleermuis een uitgebreid netwerk aan verblijfplaatsen voor dezelfde periode. Zij verplaatsen zich binnen dit netwerk om zo constant voorzien te zijn van een juist microklimaat. De functies van de verblijfplaatsen zijn ook verschillend gedurende het jaar. Hieronder wordt de functie per periode beschreven (Zoogdiervereniging, z.d.).

- Zomer- of kraamverblijfplaats: De vrouwtjes wonen in de zomer in kraamverblijfplaatsen. Hier brengen ze hun jongen groot. Meestal leven ze hierbij in groepen (kolonies). De mannetjes wonen in de zomer soms solitair, soms in groepen, maar altijd op een andere plaats dan de vrouwtjes van hun soort.
- Tijdelijke of paarverblijfplaats: Vaak kennen vleermuizen ook tussenkwartieren, waar ze slechts kort verblijven tijdens de reis van hun winter- naar zomerkolonie. Zo trekken zowel de mannetjes als de vrouwtjes aan het einde van de zomer naar speciale parkwartieren, waar ze slechts kort verblijven.
- Winterverblijfplaats: Vleermuizen overwinteren in gebouwen, bunkers, ijskelders, groeven en boomholtes.

[illegible]

De kraamkolonies van de gewone dwergvleermuis bevindt zich voornamelijk in gebouwen in de spouwmuren, achter betimmering en daklijsten of onder dakpannen. De grootte van een kraamkolonie kan variëren tussen de tientallen tot meer dan tweehonderd individuen. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw maar gebruiken, zoals hierboven beschreven, een groot netwerk van verblijfplaatsen.

Tijdens de paarperiode hebben de mannetjes een eigen territorium afgebakend die zij beschermen tegen andere mannetjes. Van onderuit betimmering, dakpannen of daklijsten roepen zij naar een vrouwtje in de hoop dat een vrouwtje langs vliegt.

De winterverblijven zijn verschillend. Het kunnen gebouwen zijn net als in de kraamperiode, voormalige bunkers, kelders en waar mogelijk grotten. De winterverblijfplaatsen zijn vaak moeilijk te vinden door de minimale activiteit van de vleermuizen. Meestal worden deze winterverblijven per toeval gevonden. Soms zijn het solitaire vleermuizen maar meestal worden grote groepen gevonden. Soms zijn dit aantallen in de enkele honderden. Een duidelijk winterperiode is niet aan te geven. Dit komt voornamelijk door de relatief warme winters in Nederland (BIJ12, 2017).

4.5 Vogels met broedbescherming

Naast de bovengenoemde soorten die een jaarrond beschermd nest hebben (art. 3.1 lid 2) is het mogelijk dat er vogels aanwezig zijn in het te her ontwikkelen gebied waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Deze soorten vallen onder ook onder de vogelrichtlijnen(art 3.1 lid 4 & 5). Deze soorten hebben tijdens het broedseizoen een beschermde status. Dit betreft de vele soorten zoals mezen, vinken en lijsters. Tijdens het broedseizoen dienen er maatregelen te worden getroffen. Bij aanwezigheid van een broedsel ter plaatse van de voorgenomen werkzaamheden dienen aanvullende maatregelen getroffen te worden.